

የጥላቻ ብዕር እውነት አይናገር...

(ይገረም አለሙ)

August 19, 2015 -

ጸሀፊው ወርቁ አሰፋ (ዶ/ር) የጽሁፉ ርዕስ ተናግረው የሚያናግሩ ሰዎች ምክንያት ጽሁፍ ታሪኩ አባዳማ የተባሉ ጸሀፊ በጸሀፊ ደምስ በለጠ ጽሁፍ ላይ የሰጡት አስተያየት የገጽ ብዛት ስምንት። (የታሪኩ አባዳማ ጽሁፍ **2** ገጽ ነው)

ጸሀፊ ደምስ በለጠ መልስ ቢሰጡበት ተመራጭም ተገቢም በነበረው ጉዳይ ላይ ወርቁ አሰፋ(ዶ/ር) ምላሽ መስጠታቸው ጥሩም ባይሆን መጥፎ አይደለም። ነገር ግን እውነቱን ለማጥራት ብለው ጀምረው እውነት ያልሆኑ ነገሮችን ፤ ነገርና የወለዱት ልጅ ሲመስል ጥሩ ነው ብለው የማይመስል ነገር፤ ላም ባልዋለበት ኩብት ለቀማ ብለው ያልዋሉበትንና የማያውቁትን፤ አባዳማን በንዴት ጻፍክ ብለው እየወቀሱ ርሳቸው እርር ድብን ብለው ብእር ማንሳታቸውን የነገርንን ጽሁፍ አስነበቡን።

ጽሁፉ እንደብዛቱ ብሎም በንዴት የቀለመ በጥላቻ የተከለ እንደመሆኑ ብዙ ሊባልበት የሚችል ቢሆንም ወደዛ አልገባም። የእኔ ትኩረት የሚሆነው በስማ በለው ሳይሆን በአካል የማውቀውና በተግባር ያለፍኩበት ጉዳይ በጸሀፊው ባልነበረ መልኩ ተገልጿልና ለአንባቢያን የአይን ምስክርነት መስጠት ላይ ነው። የሚያውቁት ነገር ሲሞሽ ዝም ማለት አንድም ተባባሪ መሆን ነው፤ ሁለትም የህሊና ዕዳ ነው።

በቅድሚያ የምስማማበትን ሀሳብ ልግለጽና ጥያቄ ላንሳ፤ የወቅቱ አንገብጋቢ ጉዳይ ከሻዕቢያ ጋር በሚደረግ ቁርኝት ለኢትዮጵያና ለሕዝቧ የሚመጣ በጎ ነገር መኖር አለመኖሩን በመረጃ በተደገፈ ተጨባጭ ጉዳይ ላይ ተወያይቶና ተነጋግሮ መፍትሄ በመፈለግ ነገሩን መቆጠራት ሲገባ፤ በሚለው ሀሳብ እስማማለሁ። ጥያቄ ግን አለኝ ከሻዕቢያ ጋር ግንኙነት ከተጀመረ አመታት ተቆጥረዋል ታዲያ ጉዳዩ ለምን ቀደም ብሎ አልተነሳም? ለምን ይህ ወቅት ተመረጠ? ዛሬ የተግባር እንቅስቃሴ ሲጀመር መጻፉና መነገሩ ምን ለማስገኘት ወይንም ለማግኘት ነው? በጽሁፍ መነጋገር አንዲህ ከመጠየቅና ከመመለስ ይጀምራል።

አንድ ግላዊ ጥያቄ ላክል፤ ፍርድ ቤት ለምስክርነት የቀረበ ሰው መናገር ከመጀመሩ በፊት ችሎቱ ከተከሳሽ ጋር ጸብ ወይንም ዝምድና አለህ በማለት ይጠይቃል። ይህን እንዳነሳ ያደረገኝ በጽሁፌ ውስጥ ስለ ፕ/ር ብርሀኑ የገለጹት ነው፤ የግል ጸብ አላችሁ? ወይስ ከአርበኞች ግንባር ጋር የሚያገናኝዎት ጉዳይ አለ? በዶ/ር ብርሀኑ ምክንያት ያጡት ነገርስ አለ? ወደ ዋናው ጉዳይ ላምራ።

1 – በዚያው አንጻር በኢትዮጵያ ውስጥ ያሉ ተቃዋሚ ድርጅቶች በሥርዓቱ የሚደርስባቸውን ተፅዕኖ ለቋቋሙና በ **1997** ዓ/ም (እ.አ.አ **2005** ዓ/ም) በተካሄደው አገር አቀፍ ምርጫ ተሳትፈው ዲሞክራሲና የህግ የበላይነት የሚሰፍንበትን ሥርዓት ለመመስረት ባደርጉት ዝግጅት፤ በውጭና አገር ውስጥ ባለ ሕዝብ ግፊትና ጫና በጋራ ለመሥራት የሚያስችል ሕብረት ፈጥረው እንደነበር ይታወሳል። በተፈጠረው ሕብረት ውስጥ በነበሩ ድርጅቶች መሃከል በተነሳው መጠነኛ አለመግባባት፤ አንጋፋው የመላው ኢትዮጵያ አንድነት ድርጅት (መኢአድ) እና ኢዲፓ ከሕብረቱ እራሳቸውን አግልለው ሌላ አቀናጅቶ ለውጤት የሚያበቃ የጋራ ድርጅትን መሠረት ሲጥሉ፤ ከሕብረቱ ጋር በጋራ ጉዳዮች ላይ ለማበር ቀና ነበሩ። (የራሳቸውን ጽሁፍ ነው ኮፒ ያደረሱት)

ይህ አገላለጽ ከፊል እውነት ከፊል ሀሰት ነው። በዝርዝር ለማቅረብ ብዙ ገጽ ይፈጃል አንባቢንም ያስለቻል። አስፈላጊ ከሆነ ራሱን ችሎ እመለስበታለሁ። እውነቱ በአሜሪካን ሀገር በተካሄደ ጉባኤ መኢአድና ኢዲፓ ተሳታፊ ሆነው የኢትዮጵያ ዲሞክራሲያዊ ኃይሎች ኅብረት (ኢዴኃህ) አባል መሆናቸው ነው። ቀሪው ገለጻ ማሳመሪያ ወይም ማድመቂያ ነው።

አንድ አንጋፋነቱ አንድም የሀላፊነት ቦታ ያልደረሰው መኢአድ ከህብረቱ እንደሚወጣ ማስጠንቀቂያ ደብዳቤ የጻፈው ለጉባኤ የላካቸው ተወካዮቹ ገና ወደ ሀገር ቤት ሳይመለሱ ነው። ካቀረባቸው ምክንያቶች ውስጥ የጉባኤው ሰነዶች ይሰጡኝ፤ በስምምነቱ መሰረት የህብረቱ ዋና ጽ/ቤት ሀገር ውስጥ ይሁን፤ ወዘተ የሚሉ ይገኙበታል፤ ለጥያቄው ምላሽ ባለማግኘቱ አንድም ተሳትፎ ሳያደርግ ነው ከህብረቱ የወጣው።

ኢዲፓ ከመጀመሪያው ለጉባኤ ወደ አሜሪካ ያቀናው ተባብሮ መስራት አይፈልግም በሚል የጉባኤው አዘጋጆች የሚያወርዱበትን ዘመቻ በመፍራት አንጂ በነገሩ አምኖበት እንዳልነበረ የወቅቱ አመራሮች ቢታተኑም በህይወት አሉና ጠይቆ መረዳት ይቻላል። እንዲህም ሆኖ የዋና ጸኃፊነት ቦታ ደርሶት እንደምንም እስከ ሁለተኛው ጉባኤ ድርሰ ስምምነታችን አልተከበረም፤ ህብረቱ በውጪ ባሉ ኃይሎች ተጠልፏል ወዘተ በማለት ከህብረቱ ወጣ። እናም ሁለቱም ፓርቲዎች ያነሱት ጥያቄ መጠነኛ አለመግባባትን ሳይሆን መሰረታዊ ልዩነትን ነው የሚያሳየው።

መኪኦና ኢዴፓ ከህብረቱ ራሳቸውን አገልግለው ሌላ አቀናጅቶ ለውጤት የሚያበቃ የጋራ ድርጅትን መሰረት ሲጥሉ፤ ተብሎ የተገለጸውም እውነታው አንዲህ አይደለም፤ የሁለቱ ድርጅቶች ተወካዮች አሜሪካ ለጉባኤ አንደኛው በዛ ያገኙባቸው የሁለቱም ደጋፊ ኢትዮጵያውያን፤ የፕሮግራም ልዩነት ሳይኖራቸው ሁለት መሆናቸው ምንድን ነው ብለው ጠይቀው፤ ከዚህ በኋላ አንድ ካልሆናቸው ሁለታችሁንም አንረዳም ብለው አስገድደው አደራደሩባቸው። በዛ መነሻነትም አገር ቤት የጋራ የውህደት አመቻች ኮሚቴ አቋቁመው ብዙ ከተሰራ በኋላ መጀመሪያም በእምነት ሳይሆን በማስገደድ የተጀመረ ነበርና በስልጣን ክፍፍል ባለመስማማት ሳይሳካ ቀረ። ይህ ሲሆን ኢዴፓ የህብረቱ አባል አንደኛነቷ ነው። ከህብረቱ ጋር በጋራ ለማበር ቀና ነበሩ የተባለው በፍጹም አይደለም። መጀመሪያ ነገር ኢዴፓ ከመኪኦና በወጡ ወጣቶች የተመሰረተ ከመሆኑ ጋር በተያያዘ ሁለቱ በጋራ የሚያብሩ አልነበሩም። በተናጠልም ቢሆን ሁለቱም ከኢዴፓ ጋር ፍቅር አልነበራቸውም። እንኳን እነሱ የሀገር ቤቱን አመራር እየተፈራረቁ ይዘውት የነበረው ፕ/ር በየገና ፕ/ር መረራ አንኳን አንዴት እንደተለያዩ የሚታወቅ ይመስለኛል። አንድ ዕጩ ያላወዳደሩ ሰዎች አሜሪካ ተቀምጠው ስለምርጫ **97** ለመወሰን ሲቃጠባቸው ነው ሁለቱ የተለያዩት።

2 – ከሻዕቢያ ጋር የባድሜን ጦርነት ተከትሎ ሕወአት ውስጥ በተፈጠረው መከፋፈል፤ ለወያኔ/ኢህአዲግ ቀረቤታ ያላቸው ምሁራን በታማኝ ተቃዋሚነት ፓርቲ መሥርተው ሕዝባዊውን ትግል እንዲቀላቀሉ ተደርጓል። ዶ/ር ብርሃኑና ፕሮፌሰር መስፍን የመሠረቱት “ቀስተ ደመና” እና የፕሮፌሰር አለማየሁ ረዳ “ኢዲሊ” መኪኦና ኢዴፓን በመጠጋት “የቅንጅት ለአንድነትና ለዲሞክራሲ” አባል ሆኑ።

በጣም የሚገርም ድፍረት ነው። አንባቢን መናቅም ነው። በወቅቱ የነበሩ ሰዎች ይታዘቡኛል አውነቱንም ሊናገሩ ይችላሉ ተብሎ አንዴት አይታሰብም። ለነገሩ የጥላቻ ግርዶሽ ሁሉን ነገር ነው የሚከልል።

የሻዕቢያ እና ወያኔ ጦርነት **1991** ዓም (እ.ኤ.አ) ነው የተካሄደው፤ እነ ዶ/ር ብርሃኑ ነጋ ቀስተ ደመናን መስርተው ህጋዊ ምስክር ወረቀት ያገኙት በህዳር ወይንም በታኅሣሥ **1997** ዓም ነው። ታዲያ እንዴት ነው ጸሀፊው ያዘመዱት፤ ታማኝ የተባሉትን የትኞቹ ናቸው፤ ወያኔ በግፍ አስር በሀገር ከህደትና በዘር ማጥፋት ወንጀል ከሶ እድሜ ልክ የፈረደባቸው ታማኝ በመሆናቸው ነው? አረ እየተሰተዋለ። ጥላቻም ልክ አለው፤ ውሸትም ገደብ።

ሌላው አጀኢብ የሚያሰኘው የቅንጅት መስራቾችን ጠጋ ብለው አባል ሆኑ የሚለው ነው። ጉድ ነው መቼም። ሂደቱን በቅርብ ስለማውቀው ለአንባቢያን ትንሽ ላብራራው።

በ **1992** ዓም በኢተፖድህ ድጋፍና በዶ/ር መረራ ፓርቲ (ኦብኮ) አስተባባሪነት በሀገር ቤት የሚገኙ ስድስት ፓርቲዎች የትብብር መድረክ መሰረቱ። ዶ/ር በየገና አልነበሩበትም። የ **1993** ቱ የወረዳና ቀበሌ ምርጫ ሲያበቃ የትብብሩም ግዜ አበቃና የፓርቲዎቹ መሪዎች ግለ ግንኙነት ሲያደርጉ ቆይተው መኪኦና ኢዴፓ ኦብኮና ፕ/ር በየገና በአማራጭ ኃይሎች ስም አባል የሆኑበት ግንኙነት ተጀመረ፤ ብዙም ሳይቆይ ኢዴፓን አስወጡና ሶስቱ ትብብር ለዴሞክራሲ በኢትዮጵያ (ትዴኢ) የተባለ መሰረቱ። የአሜሪካው ኢዴፓ ሲመሰረት የውኃ ሽታ ሆነ። ከላይ የተገለጸው የመኪኦናና የኢዴፓ ውህደትም በጉጉት ሲጠበቅ አንዳይሆኑ ሆነና ርስ በርስ መወካጃጀል ውስጥ ገቡ።

በምርጫ **92** ውጤት ላይ የተሰራ ጥናት ያረጋገጠው በተለይ አዲስ አበባ ላይ ተቀምጧቸው በድምር ውጤት አሸንፈው መሸነፋቸው በምርጫ **97** ትም ሊደገም መሆኑ ያሳስባቸው ተቀቂ ምሁራን ፓርቲዎችን መሸምገል ጀመሩ፤ ግለሰባዊ በሆኑ ተልካሻ ምክንያቶች ግዜ የፈጀው ሽምግልና አንበለው ድርድር አንዳችም መልክ ሳይይዝ ምርጫ **97** እየተቃረበ በተለይ ኢዴፓና መኪኦና ፉክክራቸው እየጠነከረ ሄደ። በዚህ ግዜ ምሁራኑ ጠረጴዛ ላይ ያረፈው አማራጭ ተበታትነን ሁለቱ ፓርቲዎች ውስጥ አንግባና ወደ አንድነት አናምጣቸው ወይም አላማው ፓርቲዎችን ማቀራረብ ብቻ የሆነ አንድ ፓርቲ አንመስርትና ማእከል ሆነን ለውህደት አንሰራ የሚል እንደነበረ ሁለተኛው የተሸለ ውጤታማ አንደሚሆን ስምምነት ላይ ተደርሶ ቀስተ ደመና እንደተመሰረተ በወቅቱ በተለያየ መንገድ ተገልጿል **፳፭** ። ምርጫ **97** እየተቃረበ ስለነበር ቀስተ ደመናን የመመስረትና ለቅንጅት መሰረት የመጣል ስራዎች ጎን ለጎን ነው የተሰሩት። በዚህ ሄደት የወጣውን መመዘኛ ያሟሉ አራት ፓርቲዎች የአጭር ግዜ ግቡ ምርጫ በጋራ መወዳደር የረዥም ግቡ ደግሞ በውህደት አንድ መሆን የነበረውን ቅንጅትን መሰረቱ። በምርጫ **97** ትም ታሪክ ሰሩ።

3- ዶ/ር ብርሃኑ ቅንጅት ውስጥ አንጃ እንዲፈጠርና ድርጅቱ እንዲከፈል በግምባር ቀደምትነት የተሰለፉ ሰው ነበሩ። አቤት እግዚአ!! በሞቴ ዶ/ር ያኔ የት ነበሩ። እኔ የማውቀው የመኪኦና ኢዴፓ ቅሪኔ ቅንጅትን ሲያናውጠው እየሸመገሉ መልክ ያሲያዙ፤ ቅንጅት ከአንዴም ሁለትና ሶስት ግዜ የገጠመውን የመፍረስ አደጋ አልፎ ለምርጫ እንዲቀርብ ትልቁን ድርሻ የተወጡ መሆናቸውን ነው። በወቅቱ ሂደቱን በቅርብ እከታተል ነበርና ጥቂት ማስረጃ ላቅርብ። በቅንጅት የቀረበውን አብዛኛውን ዕጩ ያቀረቡት መኪኦና ኢዴፓ በእጩ ምደባ ላይ ሳይሰማሙ ቀርተው ቅንጅት አደጋ ላይ በወደቀበት ግዜ ሁለቱን የመገለገል ኃላፊነት ወስደው ቀን አመራሮቹን በተናጠል አነጋግረው አዳራቸውን የሁለቱም ፓርቲ ተወካዮችን በቅንጅት ቢር ይዘው ያልተሰማሙባቸውን ቦታዎች ዕጩዎችን በማደላደል ቅንጅትን ከአደጋ ታድገውታል።

አንድ ላክል፤ በዕጩዎች ማስመዘገቢያ የመጨረሻ ቀን መኪኦና ለብቻው ምልክት መርጦ የራሱን ዕጩዎች በመኪኦና ስም አስመዘገበ። ይህ ደግሞ ለቅንጅትም ሆነ ለመኪኦና ትልቅ አደጋ ነበር። ለቅንጅት የመወዳደር አቅሙ በእጩዎቹ ማስ ይዳከማል። አ/ር ኃይሉም አለማስተዋላቸው ነው አንጂ በዛን ወቅት ከቅንጅት ተነጥሎ ወጥቶ መኪኦናን ማንም አይመርጠውም ነበር። ይህ እንደተሰማ ትልቁን ማዳን

ስራ የሰሩት የቀስተ ደመና ሰዎች በተለይ ደግሞ ፕ/ር ብርሀኑ ነጋ ነበሩ። ቀን ስምንት ሰዓት የተሰበሰቡ ኢ/ር ኃይሉ በመኢአድ ሊቀመንበርነታቸው የመሻሪያ ደብዳቤ፤ በቅንጅት ሊቀመንበርነታቸው የቅንጅትን እጩዎችን የማሳወቂያ ደብዳቤ እንዲጽፉ ተደርጎ ለሌት ዘጠኝ ወይንም አስር ሰዓት ስብሰባው ማለቁን አውቃለሁ።

4 – ይህም ድርጅት ወደ “መኢአድ”ና “አንድነት” ሲከፈል ከአንድነት ጋር ጥቂት ተጉዘው ባለመስማማታቸው፤ እራሳቸው የሚመሩት ግምቦት **7** የተባለ ድርጅት መሰረቱ። ሌላው ቢቀር ፊትና ኋላን መለየት አንዴት ይቻላል? አንባቢስ ይህን አይገነዘብም ተብሎ አንዴት ይገመታል? የቅንጅት አመራሮች ሀምሌ **13/1999** ዓ.ም ከቃሊቲ ወጥተው አውሮፓና አሜሪካ የሄዱት በጳጉሜ ነው። ፕ/ር ብርሀኑ ከዛ በኋላ ወደ ሀገር ቤት አልተመለሱም። አንድነት ለፍትህና ለዴሞክራሲ ፓርቲ የተመሰረተው ደግሞ ሰኔ **11/2000** ዓ.ም ነው። መለስ ብሎ በወቅቱ የተጻፉትን በማንበብ ይህን በቀላሉ ማወቅ የሚቻል ሆኖ እንዴት ሆኖ ነው ፕ/ር ብርሀኑ ነጋ ከአንድነት ጋር ቆይተው ባለመስማማታቸው ግንቦት ሰባትን መሰረቱ የሚባለው። የሀገሬ ሰው ትንሽ ቆሎ ይዞ ወደ አሻሮ ጠጋ እንደሚለው ሲዋሸም ትንሽ እውነት ይዞ ቢሆን ባይምርም ትንሽ መልክ ይኖረዋል።

5 – ዶ/ር ብርሃኑ ነጋን ሊያቀራርቧቸው ካሰቡት ነፃ አውጪ ታጋዮች እጅግ በጣም የሚያራርቃቸው አንድ ወሳኝ ቁምነገር ቢኖር በዓላማቸው ፀንተው በአንድ የፖለቲካ ድርጅት ውስጥ ለመርጋት የሚያስችል ባህርይና የመንፈስ ፅናት ማጣታቸው ነው።

ጸኃፊው ይህን ሲሉ ሌላው ቢቀር ራሳቸው የነገሩንን አላስተዋሉም። አህአፓ እንደነበሩ ከዛም ከሁለት አስርት አመታት በኋላ ቀስተ ደመና (ቀስተ ደመናና ቅንጅት በአንድ ነው የሚታዩት) አሁን ደግሞ ግንቦት **7**፤ ይህን ነው ጽሁፉ ውስጥ ያገኘው የፕ/ር ብርሀኑ ነጋ የፓርቲ ሽግግር። እያንዳንዱ የራሱ ምክንያት አለውና ከየትኛው ነው በዓላማ ጽናት ጉድለት፤ በመንፈስ ጥንካሬ እጦት፤ በመልካም ባህርይ ማነስ የተለዩት? መቼም ከአህአፓ አይሉም። ከቀስተ ደመና እንዳይሉ በቅንጅት ውህደት ፈርሷል። ከቅንጅት እንዳይሉ ደግሞ እነርሱ ታስረው ቅንጅት ለአቶ አየለ ጫሚሶ መሰጠቱን አለም የሚያውቀው ነው። እንኳን አበሻው ፈረንጁም፤ ከአንድነት እንዳይሉ ከላይ በማስረጃ እንዳሳየሁት አንድነትና ፕ/ር ብርሀኑ ነጋ አይተዋወቁም እህሳ ምን ይላሉ ወገኔ ያገሬ ልጅ።

አበቃሁ ፍቅር ይስጠን ጌታ።